

Imitatie, gevoeligheid voor signalen, complementair gedrag en samenwerken bij kinderen en adolescenten met een autisme spectrum stoornis

Gepubliceerd: 23-07-2007 Laatste bijgewerkt: 09-05-2024

Deze studie heeft tot doel toetsing van de hypothese dat personen met ASS onvoldoende in staat zijn het gedrag van de ander te *lezen* en mede als gevolg daarvan op dat gedrag af te stemmen op anderen, leidend tot sociale en/of gedragsproblemen....

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Geestelijke achterstandstoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON30217

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Imitatie, signaal gevoeligheid, complementair gedrag, samenwerken in ASS

Aandoening

- Geestelijke achterstandstoornissen
- Psychiatrische stoornissen NEG

Synoniemen aandoening

Autisme, PDD-NOS

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Karakter kinder-, en jeugdpsychiatrie

Overige ondersteuning: Werkgever: Kinder en Jeugdpsychiatrie Karakter

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ASS, Imitatie, Samenwerken, Spiegelneuronen systeem

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Reactietijden en bewegingstijden zullen worden gemeten bij de imitatie en de complementaire taak en bij de taak die de gevoeligheid voor signalen meet.

Accuraatesse en stabiliteit van de beweging zullen gemeten worden bij the joint action taak.

Ter beantwoording van de vraag wat het verband is tussen imitatie vermogen, gevoeligheid voor signalen, complementaire vaardigheden en het soepel samen een taak kunnen volbrengen, zullen bovenstaande parameters vergeleken worden met de gegevens van de sociale en gedragsvragenlijsten.

Secundaire uitkomstmaten

Medicatiegebruik.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Autisme spectrum stoornissen zijn ontwikkelingsstoornissen waarbij de sociale tekorten als meest kenmerkend en meest beperkend gezien kunnen worden. Al vroeg in de ontwikkeling blijken mensen met ASS minder *oog* te hebben voor het gedrag van anderen en stemmen zij minder af op het gedrag van de ander. Recent zijn aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een mirror neuron system (MNS) dat mogelijk een basis vormt voor de begrips- en afstemmingsproblemen bij mensen met ASS. Het MNS wordt gevormd door visuomotor (spiegel-) neuronen die zowel bij het zien als bij het uitvoeren van doelgericht gedrag actief worden. Volgens de hierop gebaseerde Simulatie Theorie begrijpen wij het gedrag van de ander doordat het waarnemen van het gedrag van de ander bij de waarnemer

dezelfde hersengebieden activeert als wanneer de waarnemer deze acties zelf zou hebben uitgevoerd. Er treedt dus simulatie op van de acties van de ander. Kenmerken van de taak of van de omgeving bepalen of responsacties een imitatie dan wel aanvullend (complementair) moeten zijn, of dat er samenwerking verwacht wordt. Een minder actief MNS ligt in experimentele settings ten grondslag aan het slechter functioneren op imitatietaken. Betrokkenheid van het MNS bij complementaire taken, joint action taken en gevoeligheid voor biologische signalen wordt verondersteld. In het dagelijks leven zal een minder actief MNS kunnen leiden tot tekorten in sociale vaardigheden en/of gedragsproblemen. Het gedetailleerd in kaart brengen van de kerndefecten bij mensen met ASS problematiek en het onderzoeken van mogelijke verklaringsmodellen, zal leiden tot een snellere en efficiëntere detectie, en wellicht in de toekomst, behandeling van deze problemen.

Doel van het onderzoek

Deze studie heeft tot doel toetsing van de hypothese dat personen met ASS onvoldoende in staat zijn het gedrag van de ander te *lezen* en mede als gevolg daarvan op dat gedrag af te stemmen op anderen, leidend tot sociale en/of gedragsproblemen.

Deze hypothese zal getoetst worden met behulp van de volgende aspecten:

- Imitatie: vergeleken met normalen zijn kinderen en jeugdigen met ASS minder goed in staat tot imiteren en is dit gerelateerd aan gedrags- en/of sociale problemen.
- Complementair gedrag: vergeleken met normalen zijn kinderen en jeugdigen met ASS minder goed in staat hun gedrag aan te passen aan de eisen van de situatie en is dit gerelateerd aan gedrags- en/of sociale problemen.
- Gevoeligheid voor signalen: normale kinderen en jeugdigen hebben een bias in gevoeligheid voor signalen (gevoeliger voor biologische dan voor symbolische signalen); kinderen en jongeren met ASS hebben deze bias niet en dit is gerelateerd aan gedrags- en/of sociale problemen.
- Joint action: vergeleken met normalen hebben kinderen en jeugdigen met ASS meer problemen met het samenwerken en is dit gerelateerd aan gedrags- en/of sociale problemen.

Onderzoeksopzet

- Controle- en experimentele (computer)taken: IQ-test, reactietijdtaken, imitatietaken, complementaire taken en joint action taken. Een reactietijd taak om een bias in gevoeligheid voor biologische signalen aan te tonen.
- Gedragsvragenlijsten om probleemgedrag in kaart te brengen.
- Vergelijking van resultaten bij ASS groep versus controlegroep, gematched op leeftijd, sexe en IQ.

Inschatting van belasting en risico

Het meedoen aan het onderzoek houdt in het doen van computertaken gedurende 2 uur. Deze taken zijn niet mentaal of fysiek vermoeiend en de meeste kinderen zullen het leuk vinden om mee te doen.

Het IQ zal bepaald worden. Aan ouders/verzorgers zal gevraagd worden een vragenlijst in te vullen over het gedrag van het kind of de jeugdige.

Er zijn geen risico's aan het meedoen met het onderzoek verbonden.

Het betreft een onderzoek naar variabelen die mogelijk het (sociale)gedrag van kinderen en jeugdigen negatief beïnvloeden en kan derhalve alleen bij kinderen en jeugdigen plaatsvinden.

Contactpersonen

Publiek

Karakter kinder-, en jeugdpsychiatrie

Dr. Klinkertweg 32
8025 BS Zwolle
NL

Wetenschappelijk

Karakter kinder-, en jeugdpsychiatrie

Dr. Klinkertweg 32
8025 BS Zwolle
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)
Adolescenten (16-17 jaar)
Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Diagnose ASS, volgens psychiater op basis van DSM-IV classificatie en volgens psycholoog op basis van ADOS/ADI-R
Leeftijd: 8-18 jaar
Cognitief niveau boven IQ= 70.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Neurologische problematiek, ongecorrigeerde visusproblemen, linkshandigheid, en comorbiditeit waarvoor klinische behandeling vereist

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-01-2007
Aantal proefpersonen:	120
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Soort:

Eerste indiening

Toetsingscommissie:

CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL14304.091.06